

Aan: Gemeenteraad
Via: directe verzending aan de griffier van elke gemeenteraad
Via: directe verzending aan alle leden van de vereniging

Betreft: herfstbrief 2022 Nederlandse Vereniging voor Raadsleden

Den Haag, 23 november 2022

Geachte gemeenteraad,
Geachte raadsleden!

In deze brief informeren wij u wat de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden heeft gedaan in het afgelopen jaar, maar ook wat we de komende periode van plan zijn.

Belangenbehartiging en ondersteuning van raadsleden zijn onze belangrijkste taken om de rol en positie van raadsleden, zowel individueel als collectief, te versterken. Want; een sterke raad doet ertoe!

De gemeenteraad is gekozen door de inwoners van de gemeente en is als rechtmatige volksvertegenwoordiger degene die de koers van de gemeente bepaalt. Het is daarom belangrijk dat de gemeenteraad een afspiegeling is van inwoners en daarmee gezag heeft bij alle lagen van de bevolking. Een meer diverse samenstelling van de raad draagt bij aan meer representativiteit en draagvlak.

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden bevordert de aantrekkelijkheid van het raadswerk en daarmee de toekomst van de lokale democratie.

De vereniging gelooft dat investeren in betere en meer ondersteuning van raad en raadsleden van cruciale betekenis is om het raadswerk uit te kunnen blijven voeren als lekenbestuur.

Als raadslid kun je écht het verschil maken.

Heel veel succes en plezier met deze belangrijke taak.

Hanneke Willemstein, voorzitter Nederlandse Vereniging voor Raadsleden.

Wat deed de vereniging de afgelopen periode voor u en wat gaan we doen?

Belangenbehartiging

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden behartigt de belangen van alle Nederlandse raadsleden bij ministeries, de Tweede Kamer en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Wat hebben we het afgelopen jaar gedaan?

Reiskosten en parkeerkosten

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden voert rechtspositioneel overleg met het ministerie en voert daar het gesprek voor verbeteringen van de regelgeving ten behoeve van raads- en commissieleden.

Een belangrijke uitkomst is dat raadsleden en commissieleden niet alleen een vergoeding voor reiskosten binnen de gemeente, maar ook voor dienstreizen buiten de gemeente kunnen krijgen. Deze afspraak heeft terugwerkende kracht tot en met 10 juli 2021. Hou onze website (www.raadsleden.nl) in de gaten voor de meest actuele informatie over de uitvoering van deze regeling, waarover binnenkort een ministerieel circulaire verschijnt of mail ons op: info@raadsleden.nl.

Voor raadsleden en commissieleden wordt het mogelijk niet alleen bij gebruik van de eigen auto, maar ook bij gebruik van een fiets of motorfiets aanspraak te maken op vergoeding van gemaakte onkosten. Houd onze website (www.raadsleden.nl) in de gaten waar we de aangepaste rechtspositieregeling – wanneer deze klaar is – publiceren.

Modernisering verlof- en vervangingsregeling

Werkdruk en beschikbare tijd om het raadswerk uit te voeren zijn knelpunten voor bijna elk raadslid. Samen met enkele gemeenteraden lobbyen we daarom voor een modernisering van de verlof- en vervangingsregeling. Dat is volgens ons nodig om het raadswerk aantrekkelijk te houden. Zie ook: [Minister ziet spanning in combinatie raadswerk, baan en privéleven | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#).

We weten ons daarbij gesteund door vele tientallen raadsleden en gemeenteraden die hebben aangegeven dat een modernisering gewenst is. Omdat hierbij ook regels in de grondwet in het geding zijn, gaat een modernisering niet vanzelf.

Mede onder onze druk heeft de minister besloten advies te vragen aan het Adviescollege Rechtspositie Decentrale Politieke Ambtsdragers. Naar verwachting komt dit college in maart met haar advies.

Wil je meer lezen over onze inzet, kijk ook naar onze themapagina rechtspositie: <https://www.raadsleden.nl/actueel/themas/rechtspositie>

Permanent regeling digitaal vergaderen

Het ministerie van BZK werkt aan een permanente regeling voor digitaal vergaderen. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden vindt digitaal vergaderen voor (agenda)commissies prima, maar de raadsvergadering dient

in onze ogen fysiek te worden uitgevoerd. Het gaat daarbij niet alleen om het belang van raadsleden maar ook om onze wens dat er tijd en ruimte blijft voor het democratisch debat met de samenleving en dat niet alles onder de noemer van bestuurlijke efficiëntie moet worden gebracht, zie: [Fysiek vergaderen moet norm blijven voor gemeenteraad | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Zie ook onze themapagina over digitaal vergaderen: [<lees verder>](#)

1 profiel voor de griffier

Afgelopen zomer heeft de VNG alle gemeenteraden geïnformeerd voortaan het zogeheten 1 profiel voor de griffier als uitgangspunt te nemen voor het positioneren van de griffier. Wij benadrukken graag -- de oproep die de VNG toen heeft gedaan!

Het betreffende profiel is gemaakt in opdracht van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden omdat we het belangrijk vinden dat de griffier als belangrijkste ondersteuner van de raad een gelijkwaardige positie krijgt in de lokale driehoek met burgemeester en gemeentesecretaris.

Samen met de landelijke klankbordgroep werkgeversfunctie willen we de komende tijd gebruiken voor verdere invulling en het bevorderen van het gebruik van dit profiel van de griffier.

Voor meer informatie:

<https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/gelijkwaardige-positie-griffier-als-ondersteuner-van-de-raad>

Rekenkamer

We hebben als vereniging ons ingezet voor het behoud van raadsleden in de lokale Rekenkamer. Het parlement heeft echter anders beslist, zie: [Kamer: Geen raadsleden meer in lokale rekenkamer | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#). Op basis daarvan zijn we dit najaar gestart met een project om gemeenteraden te ondersteunen die te maken hebben met het vervangen van raadsleden in de lokale rekenkamer in combinatie met een stappenplan hoe de verbinding tussen raad en rekenkamer het beste kan worden ingevuld. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden vindt het namelijk belangrijk dat de lokale rekenkamer een goed gebruikte hulptroep van de gemeenteraad is en blijft!

Omgevingswet

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden houdt bij tal van wetten in de gaten wat dat betekent voor de rol en positie van de raad, zoals bij de invoering van de Omgevingswet. De raad heeft daar een belangrijke rol gekregen zodat niet alle bevoegdheden bij het college komen te liggen, vanuit de verantwoordelijkheid van de raad om de positie van inwoners en bedrijven te beschermen. Daarnaast hebben wij onderzoeken uitgevoerd over de invoering van de Omgevingswet en ervoor gepleit dat deze niet op een moment wordt ingevoerd waarbij het gros van de raadsleden nieuw aantreedt, zie onze bijdrage daarover in de Eerste Kamer: [Omgevingswet in](#)

[huidige vorm onuitvoerbaar | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#). De Omgevingswet is vervolgens uitgesteld en daarna opnieuw uitgesteld.

Externe voorzitter raadscommissies

De externe voorzitter voor raadscommissievergaderingen biedt verlichting voor het intensieve raadswerk. Wij voeren een lobby zodat na de Tweede Kamer ook de Eerste Kamer hiermee instemt.

Greep op regionale samenwerking

Grip op regionale samenwerking blijft voor gemeenteraden en raadsleden een lastig onderwerp. Uit ons derde landelijke onderzoek bleek opnieuw dat raadsleden niet of nauwelijks greep hebben op regionale samenwerking, zie: [Raadsleden: gemeenschappelijke regelingen hollen positie raad uit | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#). Daarnaast hebben we tijdens het VNG Jaarcongres een speciale workshop georganiseerd om goede praktijkvoorbeelden te delen en zijn we op de ALV Raadsacademie in Utrecht gestart hoe we in deze raadsperiode meer grip op regionale samenwerking kunnen organiseren.

Wanneer u wilt meedenken, hoe we als raadsleden eindelijk grip krijgen op regionale samenwerking en verbonden partijen, horen wij dat graag, mail ons op: info@raadsleden.nl

Gelijk speelveld voor alle raadsleden

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden hecht eraan, als vertegenwoordiger van alle raadsleden, dat alle lokale volksvertegenwoordigers in een positie zitten dat er sprake is van een gelijk financieel speelveld. Daarom heeft de vereniging zich uitgesproken voor ook een subsidie voor lokale partijen, zoals voor landelijke partijen, zie: [Raadsleden lokale partijen verdienen gelijk financieel speelveld | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Waarnemer

De Nederlandse Vereniging heeft ook aandacht gevraagd voor de rol van de raad bij het ontslag, benoeming en schorsing van de waarnemend burgemeester, zie: [Raad gaat ook over benoeming waarnemer | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Belangenbehartiging: wat gaan we doen in 2023?

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden heeft een aantal speerpunten in het vizier voor de nieuwe raadsperiode als het gaat om onze agenda op het gebied van belangenbehartiging:

- Aantrekkelijkheid van het raadslidmaatschap vergroten want raadswerk is leuk en belangrijk, zie: [Raadswerk is leuk én belangrijk | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#).
- Modernisering van de vervangings- en verlofregeling;

- Hogere vergoedingen voor raadsleden zodanig dat elk raadslid meer mogelijkheden krijgt om overdag te vergaderen, want het is geen goede ontwikkeling dat raadsleden elke avond vergaderen;
- Versterken van de rechts- en rolpositie van burgercommissieleden (of een van de andere termen die gebruikt wordt zoals steunfractielid of fractievertegenwoordiger), waaronder een passende vergoeding voor deze burgerleden;
- Opzetten van een lobby naar werkgevers- en werknemersorganisaties om aandacht te vragen voor de positie van raadsleden in cao's;
- Een goede balans vinden voor de wensen op burgerparticipatie en de rol van de raad als vertegenwoordiger van alle inwoners;
- Aandacht te hebben voor de discussie die wordt gevoerd over de integriteit en belangenverstrengeling van raadsleden en wat dat betekent voor het uitgangspunt van het raadslidmaatschap als lekenbestuur.

Democratieagenda

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden heeft een Democratieagenda met als belangrijkste doelen: het versterken van de rol en de positie van de raad (gezag, macht en tegenmacht), de aantrekkelijkheid van het raadslidmaatschap vergroten, en het duurzaam maken (meer diversiteit en inclusiviteit stimuleren) van het raadslidmaatschap als ook de weerbaarheid van raadsleden vergroten.

Wat hebben we gedaan?

- We hebben online Raadsledencongressen gehouden over het thema macht en tegenmacht van de raad, zie: [Opening Klaar voor 4 jaar Tiendaagse terug te kijken | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#) en [Slotgesprek Klaar voor 4 jaar Tiendaagse terug te kijken | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#).
- We hebben een Dag voor de Raad gehouden in Amsterdam met de volgende hoofdonderwerpen:
De macht en het gezag van de raad, door burgemeester Femke Halsema, zie: [Femke Halsema: colleges trekken zich te weinig aan van de raad | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)
De motieven van de niet-stemmers en het gezag van de raad, door Hans Vollaard: [Politicoog Vollaard: Onderzoek naar de motieven van niet-stemmers | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)
Tegenmacht van de gemeenteraad, door Harmen Binnema: [Raad moet hand in eigen boezem steken bij uitoefenen tegenmacht | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)
Het gezag van de gemeenteraad, door Gerda van Dijk: [Vier gedragskenmerken voor meer wijsheid in de raad | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)
- We hebben een project Raad in Beweging waarin we goede voorbeelden van burgerparticipatie delen, zie: [Deel je ervaringen op Raad in Beweging | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

- We hebben gesprekken met jonge en vrouwelijke raadsleden en volksvertegenwoordigers met een migrantenachtergrond over de vraag of en hoe zij kunnen en mogen meedoen, meepraten en mee besluiten. Wil je meedoen houdt onze agenda in de gaten en onze nieuwspagina's met nieuwsberichten, zoals tips voor vrouwelijke raadsleden: [Tips voor vrouwelijke raadsleden | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Speerpunten in Democratieagenda in 2023 en verder?

Wat gaan we doen in 2023? De speerpunten van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden in de Democratieagenda voor de periode 2023-2027 zijn:

- Het gezag van de gemeenteraad versterken;
- De discussie over macht en tegenmacht in de gemeenteraad voeren;
- De aantrekkelijkheid van het raadswerk vergroten door aandacht te geven aan het belang van representatie, diversiteit en inclusiviteit. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden realiseert zich daarbij dat politieke partijen verantwoordelijk zijn voor de rekrutering van raadsleden.
- De drie algemene en zes specifieke onderwerpen die als Raadstegels zijn benoemd om tot een sterke raad te komen verder door ontwikkelen en met name daarbij oog te hebben voor de hoe-vraag: hoe kan een raadslid op deze onderwerpen zijn rol en daarmee de rol van de raad versterken? Zie: [Hoe word ik een sterke raad? | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)
- Aandacht voor de ontwikkelingen op het gebied van burgerparticipatie, gericht op een effectieve combinatie van participatieve en representatieve democratie.

Agressie, intimidatie en geweld

Speciale aandacht hebben we voor de weerbaarheid van de gemeenteraad. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden maakt onderdeel uit van het Ondersteuningsteam Netwerk Weerbaar Bestuur, want agressie en intimidatie beperkt het vrije optreden van raadsleden, zie: [Raadsleden \(wethouders en burgemeesters\) zwijgen niet langer over agressie, intimidatie en bedreigingen | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#).

In deze raadsperiode willen wij als Ondersteuningsteam het gesprek voeren met gemeenteraden over het belang om met elkaar als raadsleden te spreken over wat agressie, intimidatie en geweld (fysiek en online) met jou als volksvertegenwoordiger doet. Je krijgt vanuit het Ondersteuningsteam een uitnodiging, maar als je nu al weet dat jouw raad beschikbaar is voor een dergelijk gesprek, mail ons: info@raadsleden.nl

Opleiding en toerusting

Raadsleden leren het meeste van elkaar, zo weten wij uit ervaring. Daarom faciliteert de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden bijeenkomsten van en voor raadsleden. We doen dat online én met fysieke bijeenkomsten met als doel: kennis vergroten, inzicht en bewustwording over vaardigheden en

competenties en over het belang welke houding wenselijk is om een succesvol raadslid te zijn.

Wat hebben we gedaan en wat gaan we doen?

Klaar voor 4 jaar-bijeenkomsten en een online Raadsledencongres

We hebben vanaf het najaar van 2021 tot de zomer van 2022 een uitgebreid programma met onlinebijeenkomsten gehouden voor kandidaat-raadsleden en nieuwe raadsleden om hen op weg te helpen om een sterke start als raadslid te maken.

Raadsacademies

Sinds de zomer organiseren we bijeenkomsten (online en fysiek) om raadsleden te helpen hun raadswerk beter te doen. Bekijk hier onze agenda.

<https://www.raadsleden.nl/actueel/agenda>

In 2023 blijven we dat doen met speciale bijeenkomsten voor raadsleden die nieuw zijn in de raad om na een jaar raadslidmaatschap met elkaar ervaringen te delen en van elkaar te leren.

In de zomer van 2023 willen we ook een (meerdaagse) bijeenkomst houden voor fractievoorzitters in de gemeenteraad over hun rol en bijdrage in de lokale democratie.

In 2023 blijven we ook inzetten op kennisbijeenkomsten over specifieke onderwerpen zoals Raad & Klimaat, Raad & gebiedsontwikkeling, Raad & Omgevingswet, Raad & Financiën, Raad & Regio.

Dag voor de Raad

We houden op 17 maart 2023 een nieuwe landelijke Dag voor de Raad in Rotterdam, een nieuwe ontmoeting om met elkaar het gesprek te voeren over hoe het gezag van de raad kan worden versterkt, maar ook hoe we omgaan met een belangrijk vraagstuk als werkdruk. Een jaar na de raadsverkiezingen willen we graag met raadsleden en wetenschap bespreken hoe het is gesteld met de macht en tegenmacht van de raad.

Werkgeversfunctie

We hebben – samen met de Vereniging van Griffiers – enkele tientallen regionale bijeenkomsten gehouden voor de leden van de werkgeverscommissie over hoe de rol als werkgever jegens de griffie ingevuld kan worden.

In 2023 zoemen we in op een aantal specifieke taken van de werkgeverscommissie. We zetten daarbij specifiek in op regionale bijeenkomsten met als thema hoe kom je tot een ideale omvang van de griffie. We gebruiken daarvoor ons model, zie: [Draaiknoppen om te komen tot ideale omvang raadsgriffie | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Daarnaast gaat de landelijke klankbordgroep met leden van de werkgeverscommissie uit de raad weer van start om belangrijke zaken te agenderen als de gelijkwaardige positie van de griffie in de lokale driehoek met burgemeester en gemeentesecretaris, hoe werkgeverscommissies hun rol

als werkgever het beste kunnen uitvoeren en wat er nodig is om de rol en de positie van de griffie als belangrijkste ondersteuner van de raad te versterken. Interesse? Mail naar: info@raadsleden.nl

Ombudsman als hulptroep van de raad

We hebben – samen met de Nationale Ombudsman – een zestal regionale bijeenkomsten gehouden over de rol van de Ombudsman en hoe de raad de inzichten van de ombudsman op klachten over het optreden van de gemeente kan gebruiken om de dienstverlening door de lokale overheid te verbeteren. Naar aanleiding van deze serie van bijeenkomsten volgt er binnenkort nog een handreiking ten behoeve van gemeenteraden over de samenwerking met de Ombudsman als hulptroep van de raad.

Leeromgeving

We hebben in 2022 de Digitale Leeromgeving geactualiseerd. Op 15 november 2022 is de nieuwe Leeromgeving gelanceerd. Voortaan kan elk raadslid een persoonlijke login maken waardoor hij/zij veel gemakkelijker zijn weg kan vinden in deze rijke snoepwinkel vol met video's, modules, stappenplannen en handreikingen die het raadswerk vergemakkelijken. Klik hier om de leeromgeving te bezoeken:

<https://academieportal.nl/raadsleden/?toremove=/raadsleden&goback=leeromgeving.raadsleden.nl>

In 2023 gaan we de Leeromgeving voorzien van nieuwe modules, video's en handreikingen. Bovendien willen we graag van u als raadsleden horen wat er nodig is om deze online ondersteuning verder uit te bouwen en te versterken.

Opleidingengids

Voor het einde van het jaar ontvangen de leden van onze vereniging de nieuwe Opleidingengids 2022. Het thema van deze Opleidingengids: invloed als raadslid.

Bovendien is deze Opleidingengids voorzien van een bijlage met een uitgebreid overzicht van trainingen en cursussen.

Zie voor de Opleidingengids 2022:

[opleidingengids_2022_voor_digitaal_gebruik.pdf \(raadsleden.nl\)](#)

Zie voor de Bijlage met een overzicht van opleidingen en trainingen:

[bijlage_opleidingengids_voor_digitaal_gebruik.pdf \(raadsleden.nl\)](#)

Competentiescan - Wat zijn uw kwaliteiten als raadslid?

Op welke punten wilt u zichzelf in deze raadsperiode verder ontwikkelen? Met de gratis competentiescan krijgt u inzicht in uw sterke punten en ontwikkelpunten. U krijgt een persoonlijk advies welke competities uit het profiel voor raadsleden u nog verder kan ontwikkelen en welke trainingen daarbij passen. Houdt de website in de gaten en vul alvast de Competentiescan in!

<[Doe de competentiescan](#)>

Raadstegels voor een sterke raad

We gaan in 2023 en verder aan de slag om invulling te geven aan de drie algemene en zes specifieke thema's die bepalend zijn hoe je een sterke raad kan worden, zie: <https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/in-negen-stappen-naar-een-sterke-raad>

Onderzoek

Om zaken aan de orde stellen, is het belangrijk te weten wat de mening van raadsleden is. De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden doet daarom onderzoek naar waar u als raadslid tegenaan loopt en aan welke ondersteuning behoefte is.

Wat hebben we gedaan?

In de aanloop naar de raadsverkiezingen hebben we diverse onderzoeken onder raadsleden gedaan in samenwerking met diverse media. Daaronder het onderzoek over de invoeringsdatum van de Omgevingswet (Binnenlands Bestuur: [Raadsleden vrezen chaos bij invoering Omgevingswet | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)), hoe raadsleden oordelen over agressie en geweld en dat zij het raadswerk minder leuk vinden (NOS: ["Bedreiging van raadsleden hoort niet bij democratie" | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)) en over hoe raadsleden uit minderheidsgroepen hun positie ervaren (Een Vandaag: [Raadsleden minderheidsgroepen ervaren onvoldoende steun | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)) en hoe raadsleden de omgangsvormen ervaren in de lokale arena (Een Vandaag: [Bijna helft raadsleden: politieke cultuur gemeenteraad verslechterd | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)).

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden heeft verder dit jaar de volgende onderzoeken uitgevoerd of laten uitvoeren:

Rol en positie van de raad

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden liet een onderzoek uitvoeren onder de nieuwe raad over de rol en de positie van de raad. Daaruit bleek dat slechts een vijfde deel van de raadsleden de gemeenteraad in de praktijk daadwerkelijk ziet als het hoogste, meest invloedrijke orgaan. Zie: [Slechts vijfde deel raadsleden ziet raad als hoogste orgaan | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Dit onderzoek leverde ook andere interessante uitkomsten op. Wonen is veruit het belangrijkste thema voor raadsleden in deze nieuwe raadsperiode: [Wonen verreweg het belangrijkste thema deze raadsperiode | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Bovendien blijkt dat driekwart van de raadsleden positief is over de omgangsvormen in de raad, zie: [Driekwart raadsleden positief over omgangsvormen in de raad | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Collegevorming

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden heeft een onderzoek gehouden onder informateurs en formateurs om inzicht te krijgen hoe de rol en positie van de raad in de collegevorming is. Daaruit kwam naar voren dat het collegevormingsproces meer een proces van de raad dient te zijn, zie:

[Collegevorming dient proces van de raad zijn | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Vrouwelijke raadsleden

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden heeft een onderzoek uitgevoerd naar het aandeel vrouwelijke raadsleden, na de raadsverkiezingen van 2022. Krap een derde van de geïnstalleerde raadsleden (35,1 procent) is vrouw. In 2018 steeg het aantal vrouwelijke raadsleden voor het eerst tot boven de grens van dertig procent en kwam toen uit op ruim 31 procent. Zie hoe uw gemeente scoorde: [Krap derde geïnstalleerde raadsleden is vrouw | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Nieuwe raadsleden

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden voerde een onderzoek uit naar hoeveel nieuwe raadsleden door de raadsverkiezingen zijn aangetreden. Dat kwam uit op 44,3 procent. De uitkomsten per provincie en per gemeente leest u in: [Ruim vier op de tien nieuwe raadsleden in 2022 | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Archiveren van raadsstukken

In opdracht van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden voerde de Thorbecke Academie een onderzoek uit naar het archiveren van raadsstukken. Het merendeel van de raadsleden vindt het niet eenvoudig om raadsstukken terug te vinden, was de uitkomst, zie voor de onderzoeksresultaten en aanbevelingen tot verbetering: [Raadsstukken moeilijk terug te vinden in gemeentelijk archief | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Gemeenteraden op social media

In opdracht van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden voerde de Thorbecke Academie een onderzoek uit naar de presentie van gemeenteraden op social media. Daaruit bleek dat gemeenteraden steeds actiever worden op social media, met name Twitter en Facebook. Zie voor de uitkomsten en aanbevelingen: [Gemeenteraden steeds actiever op Facebook en Instagram | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Overdrachtsdocument oude naar nieuwe raad

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden bracht in 2021 een overdrachtsdocument uit waarmee de oude raad in de gelegenheid wordt gesteld om aanbevelingen en lessen mee te geven voor de nieuwe raad, zie: <https://www.raadsleden.nl/actueel/nieuws/zorg-voor-een-sterke-start-van-de-nieuwe-raad-met-het-overdrachtsdocument>

In opdracht van de vereniging heeft de Thorbecke Academie onderzocht of gemeenteraden van het overdrachtsdocument gebruik hebben gemaakt. Een vijfde deel van de raden blijkt het overdrachtsdocument "Van gemeenteraad

tot gemeenteraad" te hebben gebruikt, zie: [Klein deel gemeenteraden gestart met overdrachtsdocument | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Vicevoorzitter

In opdracht van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden voerde de Thorbecke Academie een onderzoek uitgevoerd naar de vraag hoe en op welke wijze komt de raad tot zijn vicevoorzitter. In de raadsperiode 2018-2022 is de vicevoorzitter in 69 procent van de raden verkozen. In de periode 2014-2018 was dat 31 procent. Zie voor de uitkomsten van het onderzoek: [Gekozen vicevoorzitter in opmars | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Ook geeft het onderzoek in hoe het proces van selectie van de vicevoorzitter wordt gedaan, zie: [Hoe kies je een vicevoorzitter? | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Onderzoek in 2023

In opdracht van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden voert de Universiteit van Utrecht een onderzoek uit naar de rol en de positie van de eenmansfractie voor het functioneren van de raad.

Verder hebben we het plan om in 2023 ook de rol en positie van raadsleden van coalitiepartijen te onderzoeken en bereiden we onderzoeken voor naar hoe raadsleden oordelen over specifieke thema's als informatievoorziening, de rol van de voorzitter, de hulptroepen van de raad en wat voor raadslid raadsleden willen zijn.

Ook komt er binnenkort een waarderingsonderzoek waarin we raadsleden willen vragen hoe zij oordelen over de dienstverlening van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden.

Lidmaatschap en de vereniging

Rechtspositie

Een belangrijke vorm van dienstverlening van onze vereniging is het beantwoorden van vragen van leden over rechts- en rolpositie. Als raadslid heeft u binnen de gemeente een wettelijk recht op ondersteuning, allerlei vergoedingen en toelagen en recht op bijvoorbeeld verlof. Op onze site vindt u een overzicht van de rechtspositieregelingen.

Worstelt u met een juridisch vraagstuk of heeft u een vraag over bepaalde regels (rechtspositioneel of rolpositioneel) bekijk onze [juridische FAQ en/of stuur een mail < lees verder >](#)

Publicaties

Raadsleden willen wij voorzien van tips, aanbevelingen en adviezen om zo een bijdrage te leveren aan het raadswerk. Vanuit dat oogpunt heeft de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden in 2022 diverse onderzoeken, handreikingen en publicaties uitgebracht, waaronder:

Lessen en tips voor collectief leren, zie: [Lessen en tips voor collectief leren in nieuwe bundel | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Raadslid in de Grote Stad, over de rol van volksvertegenwoordigers hoe zij in verbinding blijven met de inwoners en hun rol als raadslid vervullen, zie" [Werkdruk centraal publicatie "Raadslid in de Grote Stad" | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Handreiking over de rol en positie van burgerleden, zie: [Burgerraadsleden verdienen respect en gelijkwaardigheid | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Wegwijzer voor Raadsleden: [Alle raadsleden krijgen boek Wegwijzer 2022-2026 | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#)

Statuten

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden heeft dit jaar zijn statuten gewijzigd. De aanleiding zijn de eisen van de Wet Bestuurlijk Toezicht Rechtspersonen (WBTR), zie: [Strengere toezichtregels leiden tot statutenwijziging | Nederlandse Vereniging voor Raadsleden](#). Ook heeft de Algemene Ledenvergadering gelijktijdig een huishoudelijk reglement vastgesteld.

Lidmaatschap

In 2022 meldde zich het vijfduizendste lid voor de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden aan. Deze mijlpaal onderstreepte hoe belangrijk is dat we ons met elkaar sterk maken voor een sterke raad die ertoe doet en voor een krachtige daadwerkelijke positie en rol van de raad in de lokale democratie. Om de rol en de positie van raadsleden verder te versterken – door belangenbehartiging met name in Den Haag, maar ook door u als raadslid en gemeenteraad te ondersteunen met adviezen, tips en aanbevelingen in en door bijeenkomsten, opleidingen, competentiescan en trainingen en door onderzoek – en door het versterken van onze specifieke dienstverlening hopen we u nog beter te kunnen helpen en ondersteunen.

Het blijft daarom belangrijk niet alleen om lid te zijn maar ook om lid te worden van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. Want hoe meer leden, hoe meer kennis we kunnen bundelen over hoe het raadswerk kan worden versterkt en des te beter we onze dienstverlening kunnen verzorgen. Alleen met elkaar kunnen we ervoor zorgen dat – ten behoeve van onze inwoners – een sterke raad ertoe doet.

Stuur deze mail ook vooral door naar diegenen voor wie het interessant kan zijn om lid te worden.

Voor vertrekkende raadsleden of geïnteresseerden is er de optie om “Vriend van” te worden, zie: [<Word lid!>](#)

Contact

De Nederlandse Vereniging voor Raadsleden is voor vragen of suggesties te bereiken op nummer 070-373 8195 of [per mail](#).

Volg ons op [Twitter](#), [Facebook](#), [LinkedIn](#), [Instagram](#)